

TALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 14/2013 vp

Valtioneuvoston kirjelmä komission ehdotusluonnoksesta komission asetukseksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen (de minimis -asetus)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan puhemies on 24 päivänä toukokuuta 2013 lähettänyt valtioneuvoston kirjelmän komission ehdotusluonnoksesta komission asetukseksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen (de minimis -asetus) (U 28/2013 vp) käsiteltäväksi suureen valiokuntaan ja samalla määrännyt, että talousvaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitussihteeri Tarja Sinivuori-Boldt, työ- ja elinkeinoministeriö
- rahoitusasiantuntija Tommi Toivola, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- johtaja Antti Neimala, Suomen Yrittäjät.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut
— maa- ja metsätalousministeriö.

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

De minimis -asetuksen uudistaminen on osa komission toukokuussa 2012 käynnistämää EU:n valtiontuki uudistusta, jolla on kolme tavoitetta. Uudistuksen tavoitteena on ensinnäkin uudistaa valtiontukisääntelyä siten, että valtiontuella edistetään talouskasvua Eurooppa 2020 -tavoitteiden mukaisesti. Toiseksi uudistuksella tavoitellaan valtiontukivalvonnan painopisteen siirtämistä kilpailua eniten sisämarkkinoilla vääristäviin tapauksiin. Tällä tarkoitetaan yhtäältä suurten ja kilpailua vääristävien tukien tarkempaa valvontaa, toisaalta uudistuksella pyritään hel-

pottamaan vain vähän kilpailua vääristävien tukien myöntämistä. Uudistuksen kolmantena tavoitteena on virtaviivaistaa ja yksinkertaistaa valtiontukisääntöjä ja nopeuttaa komission päätöksentekoa.

Asetusluonnoksessa komissio on pyrkinyt löytämään tasapainon valtiontuki uudistuksen eri tavoitteiden välillä. Ehdotuksen keskiössä on sääntöjen yksinkertaistaminen siten, että kilpailu sisämarkkinoilla ei vääristy ja että tuella edistetään julkisten varojen tehokasta käyttöä. De minimis -asetus on jo nykymuodossaan merkittävästi yksinkertaistanut pienten tukien käsitte-

lyä, sillä tuista ei ole täytynyt tehdä ilmoitusta komissiolle.

Asetusluonnoksen tavoitteena on entisestään selkeyttää ja yksinkertaistaa de minimis -tukia koskevia sääntöjä sekä kumulaatioseurantaa tehostamalla varmistaa tuen enimmäismäärän noudattaminen.

Ehdotuksen keskeisimmät osa-alueet koskevat tuen enimmäisrajaa, lainojen ja takausten tukimäärän laskentatapaa sekä de minimis -tukien seurantajärjestelmän kehittämistä.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen. Ehdotus ei sisällä näkökoh-
tia, joita Suomen olisi tarpeen vastustaa.

Valtioneuvosto kannattaa de minimis -tukien enimmäisrajan pitämistä ennallaan 200 000 eurossa. Suomen tavoitteena on enimmäisrajan pitäminen ennallaan tai enintään enimmäisrajan maltillinen korotus (esim. inflaatiotarkistus). Jos tukirajan korotus nousee kuitenkin neuvotteluis-
sa esiin, valtioneuvosto ennakoii lopullisen kompromissin olevan tätä korkeampi korotus. Nykyisen de minimis -rajan pitäminen ennal-

laan olisi perusteltua kilpailu- ja sisämarkkina-
politiikan näkökulmasta. Koska de minimis -tuki
voi kohdentua mihin tahansa yrityksen kustan-
nuksiin, tukirajan nostaminen nykyisestä saat-
taisi kasvattaa selvästi kilpailun vääristymisen
uhkaa. Ottaen huomioon jäsenvaltioiden erilai-
set talousarviotilanteet tukirajan merkittävä nos-
taminen saattaisi lisätä tukikilpailun riskiä sisä-
markkinoilla ja johtaa entistä kilpailua vääristä-
vämpään tukipolitiikkaan jäsenvaltioiden välil-
lä.

De minimis -tukien keskusrekisterin perusta-
miseen liittyy vielä kansallisia selvityskysymyk-
siä, mutta valtioneuvosto ei näe syytä vastustaa
rekisterin perustamista koskevaa komission eh-
dotusta. Kumulaatioseurannan ulottaminen eri
de minimis -tukien yhteiskumulaatioon saattaa
joissain tilanteissa olla teknisesti vaikeasti to-
teutettavissa. Tämän vuoksi valtioneuvosto suh-
tautuu varauksellisesti erityisesti maatalouden
alkutuotannon alan de minimis -tukien seuran-
taan keskusrekisterin avulla, sillä ko. tukien seu-
ranta perustuu paitsi yrityskohtaisen tukirajan
myös maakohtaisen tukikiintiön seurantaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valtioneuvoston tapaan talousvaliokunta pitää
komission ehdotuksen linjauksia kannatettavina.

Vaikka de minimis -tuet ovat yksittäisinä tu-
kina vähäisiä, muodostavat ne kuitenkin koko
EU:n aluetta ajatellen huomattavan varallisuus-
arvon. Talousvaliokunta pitää tämän huomioon
ottaen perusteltuna pyrkiä pitämään vähäisten
tukien enimmäisraja mahdollisimman lähellä
nykyistä tasoa. Tukirajan merkittävämpi nost-
aminen saattaisi vääristää kilpailua pienten jäsen-
maiden kustannuksella.

Samoin on kannatettavaa yksinkertaistaa eh-
dotetulla tavalla tukimäärien laskemiseen liitty-
vää sääntelyä. Vastaavanlainen hallinnollisen

taakan vähentäminen ja tästä koituva käsittely-
aikojen lyhentyminen olisi erittäin tarpeellista
myös de minimis -tukirajan ylittävien tukien
osalta.

Valiokunta puoltaa myös ehdotusta pakolli-
sen keskusrekisterin perustamisesta. Se on
omiaan lisäämään de minimis -tukien läpinäky-
vyyttä ja tehostamaan valvontaa.

Lausunto

Lausuntonaan talousvaliokunta ilmoittaa,

*että se yhtyy asiassa valtioneuvoston
kantaan.*

Helsingissä 5 päivänä kesäkuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

vpj.	Marjo Matikainen-Kallström /kok	Jukka Kärnä /sd
jäs.	Lars Erik Gästgivers /r	Päivi Lipponen /sd
	Harri Jaskari /kok	Jari Myllykoski /vas
	Antti Kaikkonen /kesk	Martti Mölsä /ps
	Johanna Karimäki /vihr	Arto Pirttilahti /kesk
	Pia Kauma /kok	Kaj Turunen /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuula Kulovesi.